

Utasi Jenő atya laudációja

A Mindszenty- emlékérem átadási ünnepe a Mindszenty Társaság ülésén

(Országház, 2015. november 4.)

A délvidéki magyar közélet jeles képviselőjét, Utasi Jenő atyát, Tóthfalu plébánosát köszöntjük körünkben. A bácskai település olyan kicsiny, hogy nevét hiába keresnénk a régebbi térképeken. Nincs sok évszázados múltja, nincs gazdag történelme, mégis, napjainkban a Délvidék egyik csodájaként tekintenek rá. Az alig több mint 700 lelket számláló, egykor elnéptelenedésre ítélt falut magyarok lakják – olvashatjuk a közösségi oldalakon. Innen a fiatalok nem elköltöznek, hanem ide betelepülnek, családot alapítanak, s ígéretesnek látják jövőjüket, mert Tóthfalu a Délvidék önerőt sugárzó mintafaluja lett Utasi Jenő lelkipásztori szolgálatának négy évtizede alatt.

Ezt a falut Tóth József földbirtokos és országgyűlési képviselő alapította a XX. század első évtizedében, úgy, hogy birtoka egy részét nincstelen napszámosainak osztotta ki házhelyként. A 72 telken 3 év alatt épültek fel vert földből és vályogból a házak. A gyermektelen földbirtokos szép templomot is építtetett, az egyházközségnek 60 lánccal földet, a templomhoz hatalmas területet és közösségi célokra több házat is adományozott a falu lakóinak. Nagylelkűségével és közösséget szervező erejével vívta ki, hogy az általa alapított helység azóta az ő nevét viseli. De nemcsak Tóth Józsefre tekint örökhagyóként Utasi atya, hanem arra a plébánosra, Szabó Dénesre is, aki 1929-ben került Tóthfaluba, s aki odaadó hűséggel szolgálta kisebbségi sorsba taszított népét egészen a vértanúságig. 1944 októberében a jugoszláv partizánok napokig tartó kegyetlen kínzások után a Tisza folyó szigetén brutálisan meggyilkolták. Az egyik túlélő szerint temetésekor a feje külön volt a testétől...! Amikor Utasi Jenő 1977-ben Tóthfalu plébánosa lett, a mártírsorsú elődöt, Szabó Dénest és a falut alapító közösségszervező Tóth Józsefet egyaránt példaadó elődjeként tekintette, akiknek szellemi hagyatékát tovább kell vinnie.

Utasi Jenő vezetése alatt a helyi Szent József-plébánia már 1981-re egyházi központtá vált, ahol felekezeti stratégiai feladatok megoldását, a hitoktatás módszertanának és szemléltetőeszközeinek kidolgozását kezdték el. Jenő atya már a '80-as évek derekán nyári lelkipályakörös táborokat szervezett a régi plébánián, majd a hozzáépített épületszárny adott otthont a táboroknak, tudományos konferenciáknak, közéleti összejöveteleknek. Ugyancsak Utasi Jenő kezdeményezésére jött létre Tóthfaluban a Logos Önálló Grafikai Műhely, amelynek nyomdája 1991-től termel, 1995 óta kiadóként is működik. Ez a szervezet az egyházi (vallási) jellegű művek mellett elsősorban délvidéki/vajdasági vonatkozású helytörténeti, szociográfiai, társadalmi, politikai, kisebbségpolitikai, néprajzi, szépirodalmi és gyermekkönyveket jelent meg magyar és külföldi szerzők tollából. Egyébként a nyomdát a hajdani falualapító, Tóth József egykori magtárépületének felújításával bővítették. A Logos Önálló Grafikai Műhely keretében Utasi Jenő atya és Hódi Sándor délvidéki pszichológus kezdeményezésére 2001-ben alakult meg a Széchenyi István Stratégiakutató és Fejlesztési Intézet. Célja a délvidéki magyarság szellemi és gazdasági életének erősítése. Az intézet tudományos kutatásokat végez, javaslatokat dolgoz ki, tanácskozásokat, továbbképzéseket szervez, kiadványokat jelentet meg.

Az Aracs, a délvidéki magyarság rangos közéleti folyóirata is sokat köszönhet Utasi Jenő atyának, az ő anyagi segítsége nélkül ugyanis nem tudták volna az első időkben a folyóiratot kinyomtatni, mivel pénzügyi támogatást sokáig sehonnan nem kaptak. Bata János, a folyóirat főszerkesztője írja: „Utasi atya, miután megszületett a döntés arról, hogy egy nemzetileg elkötelezett, pártpolitikától független lapot alapítunk, azonnal följárította: az ő tóthfalusi nyomdájá-

ban ingyen kinyomtatja az Aracsot. Így nemcsak szerzőink dolgoztak minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül a folyóiratnak, de az első időkben, Jenő atyának hála, a nyomtatásért sem kellett fizetnünk.”

A tóthfalui fejlesztés egyedülálló a Délvidéken. Itt működik a régió első fociakadémiája klasszikus gimnáziumi oktatással, nemzetközi szabványoknak megfelelő négy futballpálya, konferenciaközpont, korszerű egyházi iskola, ahová az egész Délvidékről érkező gyerekek, 200 személyt kiszolgáló konyha, ebédlő, egy hatvan diákot befogadó kollégium, s ki tudja, az atya éppen mit épít, hová tervez új létesítményt és lüktető életet. Utasi Jenő merész

álma megvalósult: Tóthfalu szellemi központtá vált. A plébános pedig hitéleti szolgálata mellett államosított földekért harcol, gazdálkodik, üzleteket köt, hajnaltól késő éjszakáig autót vezet, pályázatokat körmöl, szívet és lelket mozgósít, és biztos megélhetést teremt a híveinek. S édesanyjával már a hetedik befogadott árva gyermeket nevelik a lehető legtermészetesebb módon. S nála szerényebb, csendesebb, mély lelkeségű lekipásztort, igaz embert keveset találhatunk. Néhány napja töltötte be 66. életévét. Adja a gondviselés, hogy egészségben megélt évtizedek következzenek, lekipásztori szolgálatán továbbra is áldás legyen a sokat szenvedett délvidéki magyarság közösségében!

Mária, asszonyokkal (részlet)